

BULETIN INFORMATIV nr. 10

PLANIFICAREA FAMILIALĂ: Dispozitivul intrauterin cu cupru

Informația pentru buletinele informative este selectată din publicația [OMS](#) “Planificare familială. Ghidul practic pentru furnizorii de servicii de planificare familială”, disponibilă în [engleză](#), [română](#) și [rusă](#) pe <http://www.sanatateafemeii.md/>

Subiectele Buletinului Informativ nr. 10:

- Ce este dispozitivul intrauterin?
- Cât de eficient este?
- Efecte secundare, beneficii și riscuri pentru sănătate
- Cine poate utiliza și cine nu poate utiliza DIU cu cupru?
- Criterii medicale de eligibilitate pentru DIU cu cupru

Dispozitivul intrauterin cu cupru problemelor

Este descris, în principal, dispozitivul intrauterin TCu-380A.

Punctele cheie pentru furnizori și clienți

- **Protecție pe termen lung împotriva sarcinii.** Dovedit că este foarte eficient timp de 12 ani, imediat reversibil.
- **Inserția în uter efectuată de către un furnizor special instruit.**
- **Clienta are puține de făcut după ce DIU este inserat.**
- **Modificările sângerării vaginale sunt comune.** Tipic, menstruații mai abundente și prelungite și crampe mai intense sau dureri în timpul menstruației, mai ales în primele 3 până la 6 luni.

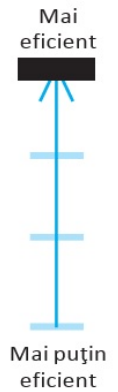
Ce este dispozitivul intrauterin?

- Dispozitivul intrauterin (DIU) cu cupru este o bucată de plastic mică și flexibilă ce are pe ea manșoane de cupru sau un fir de cupru înfășurat. Un furnizor de servicii medicale special instruit efectuează inserția acestuia în uterul femeii, prin vagin și colul uterin.
- Aproape toate tipurile de DIU au atașate unul sau două fire. Firele străbat canalul cervical până în vagin.
- Acționează, în principal, prin producerea unei modificări chimice care dăunează spermatozoidilor și ovulului, înainte de a se putea întâlni.

Cât de eficient este?

Una din cele mai eficiente metode cu durată lungă de utilizare:

- Mai puțin de 1 sarcină la 100 de femei în timpul primului an de utilizare a DIU (6 până la 8 sarcini la 1.000 de femei). Aceasta înseamnă că 992 până la 994 din 1.000 de femei care utilizează DIU nu vor rămâne însărcinate.
- După primul an de utilizare persistă un risc mic de sarcină, care se menține pe toată durata utilizării de către femeie a DIU.
 - Mai mult de 10 ani de utilizare a DIU: Aproximativ 2 sarcini la 100 de femei
- Studiile au arătat că TCu-380A este eficient timp de 12 ani. Totuși, TCu-380A este aprobat pentru utilizare pe o perioadă de până la 10 ani. (Furnizorii trebuie să respecte recomandările programului referitor la momentul în care trebuie extras DIU.)

Revenirea fertilității după extragerea DIU: Imediată

Protecția împotriva infecțiilor cu transmitere sexuală (ITS): Nu protejează

Efecte secundare, beneficii și riscuri pentru sănătate, complicații

Efecte secundare

Unele utilizatoare raportează următoarele:

- Modificări ale caracterelor sângerării vaginale (în special în primele 3 până la 6 luni), ce includ:
 - Menstruații abundente și prelungite
 - Sângerări vaginale neregulate
 - Crampe mai intense și dureri în timpul menstruației

Beneficii pentru sănătate

Ajută la protecția împotriva:

- Riscurilor asociate sarcinii Poate ajuta la protecția împotriva: 1 Cancerului mucoasei uterine (cancer de endometru)

Riscuri pentru sănătate

Puțin frecvent:

- Poate contribui la apariția anemiei dacă femeia prezintă deja înainte de inserție nivele scăzute ale depozitelor de fier și DIU cauzează menstruații mai abundente

Rar:

- Boala inflamatorie pelvină (BIP) poate apare dacă femeia are infecție cu chlamydia sau gonoree în momentul inserției DIU

Complicații

Rare:

- Perforația peretelui uterin de către DIU sau un instrument folosit la inserție. De obicei, se vindecă fără tratament.
- Avort spontan, naștere prematură sau infecție în eventualitatea rară în care femeia rămâne însărcinată având DIU în uter.

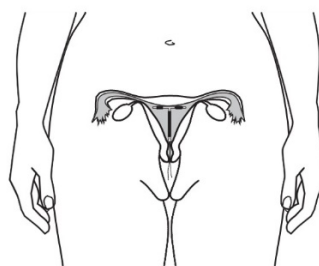
Corectarea miturilor

Dispozitivele intrauterine:

- Rareori cauzează BIP.
- Nu cresc riscul de infectare cu ITS, inclusiv HIV.
- Nu cresc riscul de avort spontan atunci când femeia rămâne însărcinată după extragerea DIU.
- Nu produc infertilitate.
- Nu cauzează anomalii fetale.
- Nu cauzează cancer.
- Nu migrează către inimă sau creier.
- Nu cauzează femeii disconfort sau durere în timpul actului sexual.
- Scad substanțial riscul de sarcină ectopică.

De ce spun unele femei că le place DIU

- Previne sarcina foarte eficient
- Are durată lungă de utilizare
- După ce DIU este inserat, nu mai sunt alte costuri
- După ce DIU este inserat, utilizatoarea nu trebuie să facă nimic

Cine poate și cine nu poate utiliza DIU cu cupru

Sigure și potrivite pentru aproape toate femeile

Cele mai multe femei pot utiliza DIU în siguranță și eficient, inclusiv femeile care:

- Au născut sau nu au născut
- Nu sunt căsătorite
- Au orice vârstă, inclusiv adolescente și femei peste 40 de ani
- Tocmai au avut un avort la cerere sau avort spontan (dacă nu există semne de infecție)
- Alăptează
- Efectuează muncă fizică grea
- Au avut sarcină ectopică
- Au avut boală inflamatorie pelvină (BIP)
- Au infecții vaginale
- Au anemie
- Sunt infectate cu HIV sau utilizează terapie antiretrovirală și evoluția clinică este bună

Femeile pot începe utilizarea DIU:

- Fără testare pentru ITS

- Fără testare pentru HIV
- Fără teste din sânge sau alte teste de laborator efectuate de rutină
- Fără screening pentru cancerul de col uterin
- Fără examinarea sânilor

Criteriile medicale de eligibilitate pentru DIU cu cupru

Puneți clienței întrebările de mai jos, privind afecțiuni medicale cunoscute. Dacă ea răspunde „nu” la toate întrebările, dacă dorește, i se poate insera un DIU. Dacă ea răspunde „da” la vreuna din întrebările de mai jos, urmați instrucțiunile. În unele cazuri ei i se poate, totuși, insera un DIU. Aceste întrebări se aplică și în cazul DIU cu levonorgestrel.

1. Sunteți în intervalul de timp cuprins între 48 de ore și 4 săptămâni după naștere?

NU DA

Amânați inserția DIU până la 4 sau mai multe săptămâni după naștere.

2. Aveți o infecție după naștere sau avort?

NU DA

Dacă ea are în prezent infecție la nivelul organelor genitale și este în primele 6 săptămâni după naștere (stare septică puerperală) sau dacă tocmai a avut o infecție uterină cu ocazia unui avort (avort septic), nu inserați DIU. Tratați sau trimiteți dacă nu se află deja sub tratament. Ajutați-o să aleagă altă metodă sau oferiți o metodă suplimentară.* După tratament, re-evaluați posibilitatea utilizării DIU.

3. Aveți sângerări vaginale neobișnuite?

NU DA

Dacă ea prezintă sângerări vaginale neexplicate care sugerează sarcină sau o afecțiune medicală subiacentă, utilizarea DIU ar putea îngreuna diagnosticul și monitorizarea oricărui tratament. Ajutați-o să aleagă o metodă pe care să o folosească în timpul evaluării și tratamentului (nu DIU hormonal, injectabile numai cu progestativ sau implante). După tratament, re-evaluați posibilitatea utilizării DIU.

4. Aveți vreo problemă sau afecțiune specifică femeilor (problemă sau afecțiune ginecologică sau obstetricală), precum cancer genital sau tuberculoză pelvină? Dacă da, ce fel de probleme?

NU DA

Dacă ea are în prezent cancer de col uterin, cancer de endometru sau cancer de ovar, boală trofoblastică gestațională, tuberculoză pelvină – Nu inserați DIU. Tratați sau trimiteți pentru tratament, dacă nu se află deja sub tratament. Ajutați-o să aleagă altă metodă. În caz de tuberculoză pelvină, re-evaluați posibilitatea utilizării DIU după tratament.

5. Aveți SIDA?

NU DA

Dacă are SIDA, nu inserați DIU decât dacă starea ei clinică este bună sub terapie antiretrovirală. Dacă este infectată cu HIV dar nu are SIDA, ea poate utiliza DIU. Dacă o femeie care utilizează DIU este diagnosticată cu SIDA, ea poate continua utilizarea DIU.

6. Evaluați dacă ea are risc individual foarte mare pentru gonoree sau chlamydia.?

NU DA

DIU nu ar trebui inserat în cazul femeilor care au riscuri individuale foarte mari de expunere la gonoree sau chlamydia.

7. Evaluați dacă clienta ar putea fi însărcinată.

NU DA

Puneți clienței întrebările din lista de evaluare a sarcinii. Dacă ea răspunde „da” la oricare din întrebări, i se poate insera DIU.

Asigurați-vă că explicați beneficiile și riscurile pentru sănătate, precum și efectele secundare ale metodei pe care o va utiliza clienta. De asemenea, atrageți atenția asupra oricăror afecțiuni relevante pentru clientă care ar face ca metoda să fie nerecomandabilă.

Utilizarea raționamentului clinic în cazuri speciale

În mod obișnuit, unei femei aflate în oricare din stările enumerate mai jos nu trebuie să i se insereze DIU. Totuși, în situații speciale, dacă nu sunt disponibile sau acceptabile alte metode adecvate pentru ea, un furnizor calificat care poate evalua cu atenție starea și situația particulară în care se află femeia poate să decidă că ea poate utiliza DIU. Furnizorul trebuie să ia în considerare gravitatea stării ei și, pentru majoritatea stărilor, dacă femeia va avea acces la urmărire clinică.

- În intervalul de timp cuprins între 48 de ore și 4 săptămâni după naștere
- Boală trofoblastică gestațională necanceroasă (benignă)
- Cancer de ovar în prezent
- Are risc individual foarte mare pentru gonoree sau chlamydia la momentul inserției
- Are SIDA și nu este sub terapie antiretrovirală și cu stare clinică bună
- Are lupus eritematos sistemic cu trombocitopenie severă

*Metodele suplimentare includ: abstința, prezervativele masculine și feminine, spermicidele și coitul întrerupt. Spuneți-i că spermicidele și coitul întrerupt sunt metodele contraceptive cel mai puțin eficiente. Dacă este posibil, dați-i prezervative.

Contacte CIDSR:

Chișinău, MD 2001, Moldova, str. Melestiu 20, Et 5, Spitalul Clinic Municipal nr. 1
Tel.: + 373 22355072 Mob: + 373 60903782 / + 373 78306973
Fax: + 373 22355073 Linia fierbinte: 0800 088 08
E-mail: cidsr2012@gmail.com cidsr@ms.md
Web: www.sanatateafemeil.md www.avort.md

Guvernul Republicii Moldova

Ministerul Sănătății

Centrul de Instruire
în Domeniul Sănătății
Reproductive
CIDSR

